

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р АНИ ДИМОВА ЗЛАТЕВА,

за дисертационен труд на тема:

„Основни тенденции в обучението по мултимедийни технологии в българското висше образование по изобразително изкуство. Приложение в практиката“

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“

на Иван Петков Ямалиев

редовен докторант по професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по (Методика на обучението по изобразително изкуство), с научен ръководител проф. д-р

Орлин Панайотов Дворянов

към Факултет по науки за образование и изкуства на

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

I. Данни за дисертанта:

Иван Петков Ямалиев е роден на 19 февруари 1978 г. гр. Ямбол. През 2008 се дипломира в магистърска програма “Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство”, специалност „Изобразително изкуство“ към катедра „Визуални изкуства“, ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“. Завършва и магистърската програма „Виртуална култура“ през 2005 г. Бакалавърската степен на Иван Ямалиев е по „Педагогика на обучението по изобразителното изкуство“, катедра „Визуални изкуства“, ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“ От 2008 до 2010 е докторант по Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по изобразително изкуство) в същия университет.

II. Данни за дисертацията и автореферата:

Дисертационният труд на Иван Петков Ямалиев е с обем от 267 страници основен текст и включва четири глави, сред които е уводната част на изследването, следват изводи, заключение, приносите от изследването и използваната литература. Автореферата към дисертацията коректно отразява нейното съдържание.

Още в уводната част на дисертацията си Иван Ямалиев формулира значимостта на научния проблем, актуалността на изследваната проблематика, обекта и предмета на

изследването, като подчертава значимостта от изграждане на цялостна методическа система на обучение в сферата на мултимедийните технологии като средство за създаване на съвременно изкуство. В този аспект авторът открива необходимите предпоставки за провеждане на научното си изследване, което да способства за изграждане на методически модул, чрез който да се допълнят и разширят образователните практики за обучение на медийни артисти.

Във втората глава е изложена постановката на проблема и е представен преглед на литературни и други източници по разглежданата тема. Изясняват се същността и характеристиките на мултимедийните технологии през призмата на съвременните изследвания на тенденциите в развитието на визуалните изкуства през 21 век. Класифицират се видовете обекти, присъщи на мултимедията, които предвид особеностите на техните комуникативни характеристики и начин на въздействие се определят като „статични и динамични”. И. Ямалиев разглежда изкуството в съвременната компютърна епоха с цел изясняване на ролята и мястото на мултимедийните технологии в полето на съвременното изкуство, като много по-задълбочено проследява тяхната изява в контекста на българското художествено пространство. Авторът е изследвал и тенденциите в обучението по мултимедийни технологии във ВУЗ-овете по изобразително изкуство в България и прави паралел с практиките на обучение по мултимедийни технологии в някои университети по света като излага основните диференциации с българските ВУЗ-ове по изобразително изкуство.

В третата глава на дисертацията И. Ямалиев представя изследователска част на своето проучване и методическите характеристики на изследването, използваните методи, изследвания контингент, както и пространствено-времевите параметри на изследването. Сред използваните методи са: методите за получаване на качествени данни; методи за анализ и оценка на резултатите. В експерименталния методически модул за обучение по мултимедийни технологии във висшето образование по изобразително изкуство Иван Ямалиев, конструира на базата на предварително изследване концепцията си за организиране и прилагане на методически модул за обучение по мултимедийни технологии във висшето образование по изобразително изкуство. И на тази база той извежда модела на методическата си система за обучение по мултимедийни технологии във висшето образование по изобразително изкуство.

В четвърта глава на дисертацията е представен анализът на постигнатите резултати. Анализ на резултатите от входящата диагностика е насочен към установяване на входното ниво, касаещо наличните знания и умения у студентите в изследваната

област. Анализът на творческото развитие на изследвания контингент в авторски план - анализ на основния експеримент представя резултатите от художествено-творческия учебен процес по експерименталния модул на обучение по мултимедийни технологии. Описани са на параметрите, и етапите на протичане на художествено-творческия процес по приложения модул на обучение. Анализирано е нивото на творческото развитие на студентите от експерименталните групи като чрез използването на качествен анализ и интерпретация на получените емпирични данни, свързани с индивидуалното творческо развитие на студентите в комбинация с приложението на количествен подход се изразява нивото на техните творчески постижения. При анализа на резултатите от изходящата диагностика на методическия експеримент се отчита положителното влияние върху творческото развитие и формирането у изследваните лица на артистично мислене и умение за свободно изразяване с помощта на мултимедийни технологии. Проверката на модела доказва заложената в дисертационния труд хипотеза, че прилагането на подходящ модул на обучение по мултимедийни технологии в сферата на висшето образование по изобразително изкуство довежда до подготовка, формираща в студентите авторско самосъзнание за автономно изразяване посредством мултимедийните технологии.

Сред направените изводи от експерименталната работа се открояват тези, касаещи обучението по мултимедийни технологии в теоретично и практическо отношение. И. Ямалиев приема това обучение за ефективно, когато то се основава на „факти, примери и практики от световната и съответната национална история на изкуството, както и на тези, свързани с актуалните тенденции и постижения в педагогическото поле на водещите в този аспект образователни институции“. В представените изводи авторът посочва: „че предложеният модул на обучение по мултимедийни технологии функционира успешно в учебна среда и формира у студентите авторска нагласа към себеизразяване посредством мултимедийните технологии и самосъзнание на артист.“ Очакваните резултати авторът отчита като успешно постигнати, което според него предполага възможност модулът да навлезе в практиката и да стане част от учебната програма за обучение по мултимедийни технологии във висшето образование по изобразително изкуство.

III. Научни приноси:

Иван Ямалиев определя шест основни приноса на дисертационния си труд, сред които са:

- Селектиране, анализиране и систематизиране е богат теоретичен материал, относно ролята и мястото на мултимедийните технологии в сферите на изкуството и художественото образование, включващ преводи на текстове, част от които не са публикувани на български език в научната литература.
- Осъществяване на контакти с голям брой артисти, използващи мултимедийните технологии в артистичната си дейност и е проведено интервю с тях. Резултатите от него са обобщени, анализирани и представени в дисертационния труд.
- Проучен е конкретен диапазон от чуждия опит, свързан с актуалните практики на обучение по мултимедийни технологии в полето на изкуството в двадесет и един ВУЗ-а по света.

Като значими приноси могат да се определят практико-приложните части на дисертацията, в които е представен разработения и апробиран експериментален модел на методическа система под формата на учебен модул за обучение по мултимедийни технологии при обучението по изобразително изкуство във ВУЗ.

Важна част от този модел е и изведения и апробиран диагностичен инструментариум за оценяване на резултатите от учебно-творческата дейност, като и разработената от дисертанта система от критерии и показатели за извършване на тази оценка.

Като допълнителен принос може да се изведе разпространяването на резултатите от настоящото изследване, което би допринесло за обогатяването и надграждането на обучението по изобразително изкуство чрез създадения учебно-образователен еталон в перспектива.

IV. Публикации и участия в научни форуми:

Иван Петков Ямалиев е представил необходимия брой публикации по темата на дисертационния си труд:

1. „Мултимедийните технологии като предпоставка за промяна на парадигмата в обучението по изобразително изкуство“, Сборник статии „Образователни иновации в сферата на визуалните изкуства“ на катедра „Визуални изкуства“, ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“, Симолини. С., 2010, с. 87 – 98.

2. „Основни характеристики на мултимедийните арт форми и тяхното приложение в образованието по изобразително изкуство“ Годишник Том 102 на ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“. С., 2010, с. 103 – 120.
3. „Мултимедийните форми в изкуството като средство за увеличаване на комуникативните възможности в социо-културното общуване”, Годишник Том 6, ФИ, ЮЗУ „Неофит Рилски. С., 2008, с 115 – 116.

V. Заключение:

След запознаване с представения от **Иван Петков Ямалиев** дисертационен труд на тема: **„Основни тенденции в обучението по мултимедийни технологии в българското висше образование по изобразително изкуство. Приложение в практиката“**, авторефератът към него и публикациите на кандидата, и извършения от мен анализ на значимостта и на съдържащите се в тях научни приноси, намирам за основателно да дам своята обща **положителна оценка**. Считаю, че представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАСРБ.

В заключение, предлагам на **Иван Петков Ямалиев** да бъде присъдена образователната и научна степен **„доктор“** по научната специалност 05.07.03. Методика на обучението по изобразително изкуство, в научна област 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

Изготвил становището:

(доц. д-р АНИ ЗЛАТЕВА)

09. 03. 2020 г.

гр. Стара Загора